

УДК 336.7

Дуба М. І.

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту банківської діяльності ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", Київ, Україна, dyba_m@ukr.net

Лягера О. В.

аспірант кафедри менеджменту банківської діяльності ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", Київ, Україна

СТАВЛЕННЯ ДО КРИПТОВАЛЮТИ В УКРАЇНІ

Mykhailo Dyba

Dr. Sc. (Economics), Professor, SHEE "Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman", Kyiv, Ukraine dyba_m@ukr.net

Oleksandr Liagera

SHEE "Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman", Kyiv, Ukraine

ATTITUDE TO CRYPTOCURRENCY IN UKRAINE

JEL classification: E42, F33, F65.

Дуба М. И.

доктор экономических наук, профессор, профессор кафедры менеджмента банковской деятельности ГВУЗ "Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана", Киев, Украина

Лягера А. В.

аспирант кафедры менеджмента банковской деятельности ГВУЗ "Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана", Киев, Украина

ОТНОШЕНИЕ К КРИПТОВАЛЮТЕ В УКРАИНЕ

Сьогодні, коли інтернет-технологіями нікого не здивуєш, а розрахунки онлайн проводить кожен другий, дедалі частіше вживається термін "криптовалюта". Криптовалюта (від англ. cryptocurrencys, тобто віртуальна валюта, захищена криптографією) – це насамперед швидка система платежів і грошових переказів, заснована на новітніх технологіях та не підконтрольна жодному уряду. А на думку більшості користувачів, це ще й надійний спосіб оплати. У світі зараз досить багато криптовалют (Bitcoin, Litecoin, Ethereum, Peercoin), найвідомішою з яких і такою, що стрімко розвивається, є Bitcoin (біткойн) [1].

Деякі країни використовують криптовалюти як гроші (віртуальна валюта). Подекуди, а саме в Росії, Бангладеш, Таїланді, Киргизстані, Екваторі, застосування біткойна заборонено. В Китаї криптовалюти, зокрема біткойн, визначені незаконними для використання в комерційних цілях, водночас приватні особи можуть вільно використовувати їх для зберігання, торгівлі, купівлі та продажу. В Ісландії й ряді інших країн цей спосіб оплати виключається раніше прийнятим законодавством [2].

Як зауважив заступник Голови Національного банку України О. Є. Чурій, визначення правового статусу біткойна в Україні ускладнюється відсутністю

© Дуба М. І., Лягера О. В., 2017

Правовий статус Bitcoin: відсутність єдиного підходу у світі ускладнює визначення статусу Bitcoin в Україні

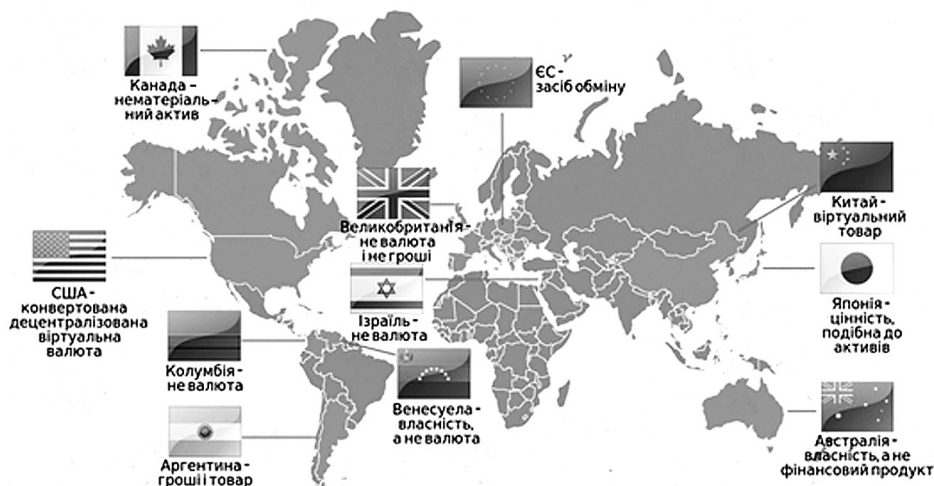

Рисунок. Правовий статус біткойна у світі

Джерело: Глосарій банківської термінології. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?artid=54615341>.

консолідованого підходу до його класифікації та регулювання операцій із застосуванням цього виду криптовалюти у світі. Так, у низці країн такі операції офіційно дозволені, оскільки біткойн зазвичай розглядається як товар або інвестиційний актив та для цілей оподаткування підпорядкований відповідному законодавству. В окремих державах його визнають розрахунковою грошовою одиницею та класифікують по-різному – як віртуальну валюту, грошовий сурогат, нематеріальну цінність, віртуальний товар тощо (рисунок). Однак НБУ наразі офіційно не підтримує жодне з цих визначень.

Для вироблення спільної позиції щодо правового статусу біткойна та його регулювання започатковано діалог із Міністерством фінансів України, Державною фіскальною службою України, Державною службою фінансового моніторингу України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, а також Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. За участі названих державних установ це питання розглядалося на засіданні Ради з фінансової стабільності в серпні цього року [3]. Учасники засідання відзначили важливість ІТ-індустрії для піднесення вітчизняної економіки. Держава зацікавлена в розвитку цього сектору та створенні сприятливих умов для стимулювання інновацій, тому члени Ради з фінансової стабільності визнали необхідність пошуку оптимального рішення та домовилися сформулювати спільну позицію регуляторів фінансового ринку щодо криптовалют.

Члени Ради відзначили різноманітність підходів до визначення статусу криптовалют і регуляторних підходів у різних країнах світу. Так, у ЄС біткойн не має юридичного статусу валюти або грошей, проте приймається фізични-

ми і юридичними особами як засіб обміну та може бути переданий, збережений або проданий у електронному вигляді. Після дискусії учасники засідання Ради дійшли висновку, що потрібний ґрунтовніший аналіз правового статусу біткойна й інших криптовалют в Україні і світі, результати котрого будуть узяті за основу для подальших напрацювань у нормативно-правовій площині. Для цього буде створено робочу групу. До обговорення планується залучити не лише представників регуляторів фінансового ринку, а й експертів [4].

Більшість криптовалют у світі наразі є законними й нерегульованими. Деякі країни включили біткойн у національну фінансову систему, однак є й ті, що не скористалися такою можливістю. Перспективи, які надає біткойн, свідчать про те, що він має великий потенціал для поширення та включення в правові рамки й фінансову систему, щоб стати глобальною валютою.

Список використаних джерел

1. Офіційне інтернет-представництво електронної криптовалюти Bitcoin. URL: <https://www.bitcoin.com/>.
2. Офіційне інтернет-представництво The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/topic/subject/bitcoin>.
3. Глосарій банківської термінології. *Офіційне інтернет-представництво Національного банку України*. URL: <https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?artid=54615341>.
4. Рада з фінансової стабільності закликала до створення передумов для відновлення кредитування економіки / Нац. банк України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=35535312.

References

1. Bitcoin official electronic representation of electronic cryptocurrency. (n. d.). Retrieved from <https://www.bitcoin.com/>.
2. The New York Times. (n. d.). Retrieved from <https://www.nytimes.com/topic/subject/bitcoin>.
3. National Bank of Ukraine. (n. d.). *Hlosarij bankivs'koyi terminolohiyi* [Glossary of banking terminology]. Retrieved from <https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?artid=54615341> [in Ukrainian].
4. National Bank of Ukraine. (2016, August 22). *Rada z finansovoyi stabil'nosti zakly'kala do stvorennia peredumov dlya vidnovlennya kredy'tuvannya ekonomiky* [The Financial Stability Board called for the creation of prerequisites for the resumption of lending to the economy]. Retrieved from https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=35535312 [in Ukrainian].